

პირველი დახმარება თერაპიული გულყის დროს

გულყისას ვაფრთხილად დაელოდეთ!

- ბავშვის მოტოვება ან სხვაზე გადაბარება;
- პირის ძალდატანებით გახსნის მცდელობა თითოთ, კოვზით, დანით ან სხვა რაიმე საგნით;
- „ენის დაჭერა“ და მისი ამოქაჩვა;
- ბავშვის ნჯღრევა, ლოყაზე ან სახელოზე დარტყმა;
- ფეხებით დაკიდება;
- გულის მასაჟი, პირიდან პირში ხელოვნიერი სუნთქვა;
- თითის გაჭრა, ნემსის ჩხვლეტა;
- შავი ნაჭრის გადაფარება;
- წყლის შესხურება, მძაფრი სასუნთქებლის (ნიმალური, აცეტონი) ყნოსვა ან წყლის მიწოდება.

ეს მანიპულაციები ბავშვის ასფიქსიის (მოგუდვის), ყბების, ყბილებისა და პირის ტრუს ტრავმული დაზიანებებისა და სიცოცხლისათვის სახიფათოა!

გულყისას აუცილებელია!

- ❖ არ მოშორდეთ ბავშვს და შეინარჩუნოთ სიმშვიდე;
- ❖ ბავშვი გადაინვინოთ მკლავზე, ზურგით თქვენსკენ, თავის ოდნავ დაშვებული პოზიციით - ამით ბავშვს ააცილებთ ნერწყვის ან პირნალეზი მასის სასულეში გადაცდენას;
- ❖ დაიმახსოვრეთ გულყის ყველა დეტალი, ჩაინიშნეთ დრო და ხანგრძლივობა - გულყის დასაწყისიდან მის დამთავრებამდე - ამით მნიშვნელოვან ინფორმაციას მიაწვდით ექიმს სწორი სამომავლო ტაქტიკის განსაზღვრისათვის;
- ❖ გამოიძახეთ სასწრაფო სამედიცინო დახმარება;
- ❖ ფებრილური კრუნჩხვის 10-15 წუთზე მეტად გახანგრძლივების შემთხვევაში (მოკლე ინტერვალებით განმეორებადი გულყრები, როტული ფე) სამედიცინო მანიპულაციებში დახელოვნებულმა მშობელმა, ახლობელმა ან მედიცინის მუშაკმა ბავშვს სიფრთხილის დაცვით უნდა გაუკეთოს დიაფიზამის უნთშიდა ინექცია:
 - ჩვილს (4 თვემდე ასაკის) - 5 მგ;
 - პატარას (15 კგ-მდე წონის) - 10მგ.
- ❖ არ დატოვოთ ბავშვი ცნობიერების სრულ აღდგენამდე, გაუზომეთ სხეულის ტემპერატურა, დაუთვალოთ პულსი, დააკვირდით, რომელიმე ყიდურში ხომ არ აღენიშნება სისუსტე ან დამბლა;
- ❖ ყოველი შეტევის შესახებ აცნობეთ თქვენი ოჯახის ექიმს და მიმართეთ ეპილეფტოლოგს.

პირველი დახმარება ეპიდემიური გულყრის დროს

კატეგორიულად დაუშვებელია!

- პირში მყარი საგნების (კოვზი, დანა, ჩანგალი) ან თითის ჩაყოფა, პირის ძალდატანებით გახსნის მცდელობა, ხელოვნური სუნთქვა;
- პაციენტის გასაჯვება, წამოყდომა;
- წყლის, წამლის ან სასუკების (შაქარი) მიწოდება;
- ნიშადურის ხმარება;
- სახეზე ნაჭრის გადაფარება;
- ტკივილის მიყენება, თითის გაჭრა;
- გულყრის შემდეგ პაციენტის გამოფხიზლება;
- გულყრის შემდგომი ფსიქომოტორული აგზნებისას პაციენტის ძალდატანებითი დამშვიდება, გასაჯვება ან სასუკების მიცემა;
- გულყრისა და გულყრის შემდგომი პერიოდის დამთავრებამდე პაციენტის მარტო, ყურადღების გარეშე დატოვება.

დაუშვებელია!

- ❖ სიმშვიდე;
- ❖ ტანსაცმლის შეთავსუფლება, სათვალის მოხსნა, პირის ღრუს პროტეზის მოხსნა;
- ❖ პაციენტის გვერდზე გადაწვენა ან თავის გვერდზე გადაწევა;
- ❖ თავქვეშ რბილი საგნის (ბალიში, მუთაქა და ა.შ.) დადება;
- ❖ ტრავმისათვის საშიში საგნების მოცილება (დანა, ქურა);
- ❖ გულყრის დაწყების, მიმდინარეობის, დამთავრებისა და შემდგომი პერიოდის ყველა სიმპტომის ზედმიწევნით თანმიმდევრულად დამახსოვრება (ან ჩანერა), გულყრის ხანგრძლივობის შეფასება;
- ❖ სამ წუთზე მეტი ხანგრძლივობის ნებისმიერი ტიპის გულყრისას დიაზეჰამის (2 მლ) კუნთში შეყვანა;
- ❖ **თუ** გულყრის შემდგომი პაციენტმა არ აღიდგინა სუნთქვა და განუვითარდა მეორე გულყრაც, მოსალოდნელია ეპიდემიური სტატუსის ჩამოყალიბება (30 წუთზე მეტი ხანგრძლივობის ეპიდემიური გულყრა, ან ერთმანეთის მიყოლებით განვითარებული ეპიდემიური გულყრები). ასეთ დროს **საჭიროა** სასწრაფო სამედიცინო დახმარების გამოძახება და პაციენტის გადაყვანა **ინტენსიური თერაპიის** განყოფილებაში.